ISSN-1231-787-X

BIULETYN INFORMACYJNY

FEDERACJI STOWARZYSZEŃ NAUKOWO-TECHNICZNYCH

Nr 9–10 WRZESIEŃ-PAŹDZIERNIK 2026

W NUMERZE:

- Jubileusz 160-lecia „Przeglądu Technicznego”
- VIII Sympozjum Historii Elektryki
- Z działalności władz FSNT-NOT
- Komitety i Komisje
- Sesja szkół im. Ignacego Łukasiewicza
- Spotkanie inżynierów odlewników
- Krok w stronę umiędzynarodowienia
- Wycieczka techniczna koła „Nauka”
- W makroregionie południowo-wschodnim SIMP
- Dni Nauki i Techniki w Zagłębiu Miedziowym
- Fedrują na Górnym Śląsku
- Geodezyjny środek Tarnowa
- Koleżeńskie spotkanie Gdańska i Konina
- Rendez – vous w Koninie
- Inżynieria środowiska dla bezpieczeństwa
- W 200 rocznicę śmierci Stanisława Staszica
- Aktywna jesień seniorów
- Łączy nas kształcenie zawodowe
- Bezpieczne praktyki i Bezpieczna praca
- 100-lecie mostu inż. Modrzewskiego
- Pożegnania
- Wystawa róż w Łazienkach Królewskich
- XV Warszawskie Dni Techniki

fot. Adam Bąkowski

JUBILEUSZ 160-LECIA *PRZEGLĄDU TECHNICZNEGO*

W Warszawskim Domu Technika NOT uroczyście świętowano jubileusz 160-lecia „Przeglądu Technicznego – gazety inżynierskiej” – jednego z najstarszych czasopism technicznych w Europie (21.10.2026).

Uroczystość była poświęcona uczczeniu zespołów redakcyjnych pisma, które od 1866 r. dokumentuje rozwój myśli technicznej, towarzyszy przemianom cywilizacyjnym i kulturowym oraz przybliża jego czytelnikom osiągnięcia kolejnych pokoleń inżynierów, wynalazców i naukowców. Przez 160 lat zmieniały się technologie, granice, ustroje i rzeczywistość społeczna, ale niezmiennie pozostawała potrzeba rzetelnej wiedzy technicznej, wymiany doświadczeń oraz popularyzowania osiągnięć nauki i inżynierii. Jubileusz był okazją do podsumowania bogatej historii naszego czasopisma, uhonorowania osób zasłużonych dla rozwoju edukacji i środowiska technicznego, a także spojrzenia w przyszłość.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele świata nauki, techniki, administracji publicznej, środowisk inżynierskich i akademickich. Wśród gości byli m.in. prof. dr hab. inż. Marek Gzik – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, mgr inż. Jolanta Hibner – Senator RP, prof. dr hab. inż. Michał Kleiber – przewodniczący Polskiego Komitetu ds. UNESCO, Złoty Inżynier Ćwierćwiecza, Ewa Zielińska – Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, dr Hubert Cichocki – Prezes Sieci Badawczej Łukasiewicz, prof. dr hab. Anna Gronowska-Senger – Wiceprzewodnicząca Rady

Ciąg dalszy na str. 6

VIII SYMPOZJUM HISTORIA ELEKTRYKI

VIII Sympozjum Historia Elektryki zorganizowane przez Oddział Radomski Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP), któremu przewodzi prezes Marek Grzywacz oraz Centralną Komisję Historyczną SEP kierowaną przez Piotra Szymczaka, uświetniło jubileusz 105-lecia Oddziału Radomskiego SEP (24-27.09.2026).

Sympozjum jest cykliczną konferencją organizowaną od 2015 r. Partnerami wydarzenia byli: Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji w Radomiu oraz Wydział Transportu, Elektrotechniki i Informatyki Uniwersytetu Radomskiego. Sympozjum było okazją do utrwalenia i zachowania pamięci o historii elektryki, stowarzyszeń, a także do spotkania i integracji osób interesujących się tą tematyką z instytucji i towarzystw naukowych z kraju i zagranicy oraz przemysłu i wszystkich struktur SEP. Głównym celem Sympozjum było upowszechnianie dorobku i chlubnej historii oraz podkreślenie roli niezwykłych, zasłużonych postaci dla rozwoju elektryki w Polsce, a także dobrą okazją do zaprezentowania zarówno nowych, jak i historycznych części Radomia.

W sesji otwarcia Sympozjum wprowadzeniem w atmosferę spotkania był wykład inauguracyjny dr. Adama Duszyka pt. „Między Stalową Wolą, a Warszawą. Radom i Centralny Okręg Przemysłowy". Uczestnicy konferencji mieli okazję do spaceru z przewodnikiem po Radomiu, zwiedzili m.in. Muzeum Historii Miasta Radomia oraz Muzeum im. Jacka Malczewskiego.

Podczas obrad w dziesięciu sesjach przedstawiono 39 artykułów z zakresu historii szkolnictwa technicznego i instytutów badawczych, historii energetyki, telekomunikacji i przemysłu elektrotechnicznego, biografii wybitnych elektryków oraz działalności stowarzyszeniowej elektryków. Referat pt. „Rola „Przeglądu Technicznego" w integracji środowiska inżynierskiego wygłosił Bronisław Hynowski, prezes Towarzystwa Kultury i Historii Techniki. Zrecenzowane prace zostały opublikowane po raz pierwszy „w kolorze" w nr 79 Zeszytów Naukowych Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, Politechniki Gdańskiej. Na okładce zeszytu z pracami z VIII Sympozjum jest fotografia dawnej Elektrowni Miejskiej w Radomiu skomponowana z wyglądem obiektu pełniącym obecnie funkcję Muzeum Sztuki Współczesnej „Elektrownia", która została wykorzystana jako logo Tegorocznego SHE.

W sympozjum uczestniczyli przedstawiciele wielu ośrodków z całej Polski, a także delegacja ze Lwowa oraz zdalnie przedstawiciel VDE z Niemiec. Obradom konferencji w budynku Instytutu Technologii Eksploatacji towarzyszyła wystawa ogólnopolskiego konkursu fotograficznego „Człowiek i elektryczność" organizowanego corocznie przez Oddział Radomski, a kustoszem wystawy był jej pomysłodawca Leszek Jastrzębiowski.

Na zakończenie konferencji wyjątkowym wydarzeniem był koncert fortepianowy, słowno-muzyczny wykład prof. Krzysztofa Kluszczyńskiego poświęcony wybitnym elektrykom Polakom – in memoriam, tworząc w pięknie zaaranżowanej scenografii niezapomnianą atmosferę wydarzenia.

Honorowy patronat nad Sympozjum sprawowali: Wojewoda Mazowiecki, Marszałek Województwa Mazowieckiego, Prezydent Miasta Radomia oraz Starosta Radomski. Sponsorami wydarzenia byli: PGE Dystrybucja S.A., PSE S.A., Elektrometal Energetyka S.A.

ZARZĄD GŁÓWNY

Na posiedzeniu 26 sierpnia 2026 r.:

- **Omówił:**

– stan wdrażania projektu TV NOT
sprawy TJO i spółek: Łódź – spotkania z Prezesem i Komisją Rewizyjną TJO; Kielce – rozliczenie inwestycji w DT; Rzeszów – wniosek o wspólną inwestycję w nieruchomości; Kraków – bieżące sprawy dotyczące nieruchomości i sporu z miastem; ZUT RS NOT – dalsze procedowanie w sprawie rozwiązania problemów finansowych spółki; SIGMA-NOT – wniosek o połączenie czasopism „Wokół płytek ceramicznych" i „Materiały Budowlane"
– wnioski z kontroli Głównej Komisji Rewizyjnej w TJO w Opolu
– wniosek SPWiR o rezygnacji z członkostwa w FSNT-NOT
– pomysł powołania nowego Komitetu N-T FSNT-NOT ds. infrastruktury
– działania podjęte w sprawie Sektorowej Rady ds. Kompetencji „Energetyka OZE".

- **Zatwierdził**

– dwie umowy i uzgodnienia z Centrum Wsparcia Biznesu NOT i Stowarzyszenia Wspierania Techniki Polskiej oraz aneks z WDT NOT w sprawie projektu TV NOT
– przystąpienie do apelu w sprawie równego traktowania szkolnictwa polskiego na Litwie
– plany kadencyjne Komitetów FSNT-NOT: Doskonalenia Kadr Technicznych; Ergonomii, Ochrony Pracy oraz Techniki w Medycynie; Komisji FSNT-NOT: Ochrony Środowiska
– przystąpienie do projektu „Sejm Przyszłości" i ustalenie sposobu wyłonienia uczestników

- **Podjął uchwały w sprawie:**

– uchylenie uchwał Łódzkiej Rady FSNT-NOT
– ustanowienie przedstawiciela Zarządu Głównego FSNT-NOT do prowadzenia spraw związanych z Łódzką Radą FSNT-NOT
– aktualizacji uchwały 21/XXVII z 26.03.2026 r. dot. organizacji działalności projektu TV NOT
– uzupełnienia składu Komitetu N-T FSNT-NOT Doskonalenia Kadr Technicznych
– powołania i zmiany w Komitecie Głównym Olimpiady Wiedzy Technicznej – Inżynieria w Elektroenergetyce
– powołania i zmiany w Komitecie Głównym Olimpiady Wiedzy Technicznej – Inżynieria Mechaniczna
– zatwierdzenia zmian w Regulaminie w konkursie Młody Innowator
– zatwierdzenia Regulaminu Konkurs na komiks pt. „Stanisław Wawrzyniec Staszic – Być Narodowi Użytecznym"
– umorzenia zaległych zobowiązań TJO w Zielonej Górze

Na posiedzeniu 28 września 2026 r.:

- **Omówił:**

– najważniejsze wydarzenia w IV kw. 2026 r. organizowane lub współorganizowane przez FSNT-NOT: Podsumowanie Programu Bezpieczne Praktyki i Środowisko w Warszawskim Domu Technika; Środkowoeuropejskie Forum Technologiczne (CETEF) wspólnie z IZTECH i Politechniką Poznańską; 160-lecie Przeglądu Technicznego w Warszawskim Domu Technika; Warszawskie Dni Techniki i Finał konkursu na projekt komiksu o życiu S. Staszica; Koncert Chóru Harfa z okazji 120-lecia pierwszego występu w Warszawskim Domu Technika; Finały Turnieju Prize Charger i Konkursu Mistrz Techniki na Politechnice Białostockiej
– realizację wdrażania projektu TV NOT
– sprawy TJO i spółek: Piotrków – wniosek o dokończenie wspólnej inwestycji w DT w 2026 r.; Łódź – wniosek o wymianę okien na II p. DT oraz problemy do rozwiązania wynikające z zebrania sprawozdawczo-wyborczego Rady TJO; Kraków – kolejne działania dotyczące odzyskania od miasta nieruchomości; rezygnacja prezesa Rady TJO i wniosek o udzielenie pomocy finansowej w 4 kw. 2026 r.; spółka WDT NOT – przewidywane wyniki finansowe po 3 kw. br. i planowane działania do końca 2026 r.; spółka Sigma NOT – przewidywane wyniki finansowe po 3 kw. br. i realizacja planu w 2026 r.

- **Zatwierdził**

– plany kadencyjne Komitetu FSNT-NOT: Narodowego ds. Engineers Europe i Komisji FSNT-NOT: Młodzieży; Wyróżnień; Etyki Ruchu Stowarzyszeniowego FSNT-NOT.

- **Podjął uchwały w sprawie:**

– uzupełnienia składów Komitetu FSNT-NOT Gospodarki Energetycznej
– przyznania odznak honorowych FSNT-NOT
– warunkowej zgody na zakup siedziby dla Lokalnego Ośrodka Rady FSNT-NOT w Legnicy
– ogłoszenia nowego naboru kandydatów do Tytułu Eksperta NOT.

Z DZIAŁALNOŚCI WŁADZ FSNT-NOT

21–23 sierpnia w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie miała miejsce 42. Królewska Wystawa Róż „Royal Rose", której organizatorami były Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie, Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Ogrodnictwa, Klub Florystów Polskich SITO oraz Podkarpacki Klub Florystów. W wydarzeniu uczestniczyła Prezes FSNT-NOT Ewa Mańkiewicz-Cudny. (Więcej na str. 15)

28 sierpnia odbyło się spotkanie Prezes FSNT-NOT Ewy Mańkiewicz-Cudny z Zarządem Pomorskiej Rady FSNT-NOT w Gdańsku, podczas którego omówiono funkcjonowanie terenowej jednostki, jej bieżącą działalność oraz wyzwania związane z realizacją zadań statutowych. Poruszono kwestie współpracy TJO z oddziałami stowarzyszeń naukowo-technicznych, aktywizacji środowiska inżynierskiego oraz możliwości dalszego rozwoju działalności Rady na rzecz integracji środowiska technicznego w regionie. Spotkanie stanowiło również okazję do wymiany doświadczeń i omówienia kierunków dalszych działań służących umacnianiu pozycji FSNT-NOT na Pomorzu.

16 września miało miejsce 521. Otwarte Posiedzenie Senatu Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, podczas którego nadano prof. dr. hab. inż. Teofilowi Jesionowskiemu tytuł doktora honoris causa. W uroczystym posiedzeniu wzięła udział Prezes FSNT-NOT Ewa Mańkiewicz-Cudny.

16 września Polski Komitet Normalizacyjny (PKN) zorganizował posiedzenie Rady Normalizacyjnej ds. Partnerstwa i Funduszy Europejskich. Spotkanie poświęcono zagadnieniom związanym z normalizacją, współpracą partnerską oraz możliwościami wykorzystania funduszy europejskich. Było ono okazją do wymiany doświadczeń i omówienia działań wspierających rozwój innowacyjności oraz wdrażanie nowoczesnych rozwiązań w gospodarce. Federację reprezentował Stefan Góralczyk, społeczny doradca Prezes FSNT-NOT.

17 września w Muzeum Niepodległości w Warszawie, w Pałacu Przebendowskich / Radziwiłłów, odbyło się spotkanie w ramach Wszechnicy Kościuszkowskiej pt. „17 września – znamienne daty w naszych dziejach". Wydarzenie, zorganizowane we współpracy z Polską Fundacją Kościuszkowską, poświęcono upamiętnieniu ważnych wydarzeń historycznych związanych z datą 17 września. Federację reprezentował Mariusz Płaczkiewicz, Dyrektor Generalny FSNT-NOT.

17 września na warszawskiej Cytadeli, przed budynkiem głównym Muzeum Wojska Polskiego, odbyło się uroczyste otwarcie wystawy plenerowej „Elita Narodu. Oficerowie rezerwy Wojska Polskiego w katyńskich dołach śmierci". Federację reprezentował Bronisław Hynowski, delegat do Rady Krajowej FSNT-NOT, prezes Towarzystwa Kultury i Historii Techniki.

17–18 września w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie miało miejsce posiedzenie Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych (KRPUT), poświęcone zagadnieniom związanym z funkcjonowaniem i rozwojem uczelni technicznych w Polsce. W debacie wzięła udział Prezes FSNT-NOT Ewa Mańkiewicz-Cudny.

21 września odbyła się w trybie hybrydowym XXVII Konferencja Okrągłego Stołu „Polska w drodze do Społeczeństwa Informacyjnego" – „Bezpieczeństwo i odporność Społeczeństwa Informacyjnego". Konferencja Okrągłego Stołu, organizowana przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich, od wielu lat stanowi ważny głos środowiska eksperckiego w debacie o cyfryzacji i jej wpływie na państwo, gospodarkę oraz życie społeczne. Uczestników powitali m.in. prof. Ryszard Romaniuk, przewodniczący Komitetu Naukowo-Programowego KOS 2026, prof. Sławomir Cieślik, prezes SEP, oraz Ewa Mańkiewicz-Cudny, prezes FSNT-NOT.

22 września odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Partnerstwa i Funduszy Europejskich działającego przy Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych (OFOP). Spotkanie poświęcono zagadnieniom związanym z udziałem organizacji pozarządowych w procesach konsultacyjnych i partnerskich oraz wykorzystaniem funduszy europejskich. Było ono okazją do wymiany doświadczeń i omówienia możliwości współpracy na rzecz skuteczniejszego wdrażania programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Federację reprezentował Stefan Góralczyk, społeczny doradca prezes FSNT-NOT.

23–24 września Rada FSNT-NOT w Płocku zorganizowała XVI Płockie Dni Techniki, skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych. Wydarzenie miało na celu popularyzację wiedzy technicznej oraz przybliżenie młodzieży możliwości kształcenia i rozwoju zawodowego w obszarze nauk technicznych. Federację reprezentował Mariusz Płaczkiewicz, Dyrektor Generalny FSNT-NOT.

24 września odbyło się spotkanie Prezes FSNT-NOT Ewy Mańkiewicz-Cudny z Prezes Polskiego Towarzystwa Nukleonicznego, prof. Agnieszką Korgul, poświęcone możliwościom rozwoju współpracy między obiema organizacjami. Rozmowy dotyczyły wspólnych inicjatyw służących popularyzacji wiedzy technicznej, upowszechnianiu rzetelnych informacji na temat energetyki jądrowej oraz promowaniu osiągnięć nauki i techniki. Podkreślono znaczenie współpracy środowisk naukowo-technicznych w działaniach edukacyjnych, wymianie wiedzy i doświadczeń oraz budowaniu świadomości społecznej w zakresie rozwoju nowoczesnych technologii.

24 września w Warszawie odbyły się centralne obchody Dnia Budowlanych, zorganizowane przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa (PIIB)**.** Współorganizatorami wydarzenia były m.in. Związek Zawodowy „Budowlani", Instytut Techniki Budowlanej oraz Polskie Stowarzyszenie Producentów Styropianu. Uroczystość zgromadziła przedstawicieli branży budowlanej, administracji publicznej, środowiska naukowego i organizacji branżowych, stanowiąc okazję do wymiany doświadczeń oraz rozmów o wyzwaniach i kierunkach rozwoju sektora budownictwa. W uroczystości uczestniczyła Prezes FSNT-NOT Ewa Mańkiewicz-Cudny.

24-27 września w ramach obchodów jubileuszu 105-lecia Oddziału Radomskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP) odbyło się VIII Sympozjum „Historia Elektryki" w Radomiu. Federację reprezentował Bronisław Hynowski, delegat do Rady Krajowej FSNT-NOT, prezes Towarzystwa Kultury i Historii Techniki. (Więcej na str. 2)

25-26 września Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Dolnego Śląska zorganizowało wydarzenie łączące obchody ważnych rocznic z prezentacją dorobku kulturalnego i technicznego. Upamiętniono 100-lecie przelotu kpt. Bolesława Orlińskiego na trasie Warszawa–Tokio–Warszawa, 30-lecie Dolnośląskiego Klucza Sukcesu oraz 50-lecie działalności PW BISEK. Uroczystościom towarzyszył koncert „Chopin. The Space Concert", nawiązujący do twórczości Fryderyka Chopina i kosmicznego wymiaru muzycznych inspiracji.

26 września odbyło się posiedzenie Komitetu Wykonawczego Akademii Inżynierskiej w Polsce, członkowie AIP wzięli udział w wydarzeniu „Złota Lotka 2026", zorganizowanym przez BISEK AEROSPACE, łączące tradycje lotnicze z osiągnięciami polskiej nauki i techniki. W programie znalazły się m.in. prezentacja historii rakiety Bursztyn, gala wręczenia Złotych Lotek, odsłonięcie krasnali upamiętniających zasłużonych przedstawicieli lotnictwa i kosmonautyki, w tym astronautę Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego. Spotkanie podkreśliło znaczenie polskich osiągnięć w dziedzinie lotnictwa, astronautyki i inżynierii. W wydarzeniu uczestniczyła Prezes FSNT-NOT Ewa Mańkiewicz-Cudny.

25 września wiceprezes FSNT-NOT Tadeusz Pawłowski uczestniczył w uroczystościach jubileuszowych z okazji 80-lecia Stowarzyszenia Papierników Polskich. Wydarzenie było okazją do podsumowania wieloletniej działalności Stowarzyszenia, podkreślenia jego wkładu w rozwój polskiego przemysłu papierniczego oraz spotkania przedstawicieli branży i środowiska technicznego.

25 września firma RE-Bau obchodziła jubileusz 30-lecia działalności. W uroczystościach jubileuszowych uczestniczył wiceprezes FSNT-NOT Marek Siara. Podczas uroczystości podsumowano historyczne trzy dekady działalności przedsiębiorstwa, podkreślając jego wkład w rozwój branży budowlanej oraz spotkania przedstawicieli świata biznesu i środowisk technicznych.

26 września wiceprezes FSNT-NOT Dawid Myszka uczestniczył w 15. sesji „Młodzi Innowatorzy", zorganizowanej w ramach XXX Festiwalu Nauki w Warszawie przez Akademię WIT oraz

oglądaj TV NOT – link dostępu na stronie enot.pl

Biuro Majątkowe Polskiej Akademii Nauk. Na sesji zaprezentowano pomysły i osiągnięcia młodych twórców oraz podkreślono znaczenie innowacyjności, kreatywności i rozwoju kompetencji technicznych wśród młodego pokolenia.

29 września w Warszawie odbyło się posiedzenie członków Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii (IZTECH), poświęcone roli nowoczesnych technologii w obronności, cyberbezpieczeństwie oraz rozwiązaniom podwójnego zastosowania (*dual-use*). Spotkanie otworzyli prof. Jerzy Buzek, ówczesny przewodniczący Rady IZTECH, oraz Liudmila Climoc, prezeska Orange Polska. Podczas spotkania przedstawiono Strategię Cyberbezpieczeństwa RP oraz omówiono znaczenie infrastruktury telekomunikacyjnej dla bezpieczeństwa państwa. Wydarzenie stanowiło element przygotowań do V Środkowoeuropejskiego Forum Technologicznego CETEF'26. w Poznaniu. Podczas Walnego Zgromadzenia Członków IZTECH, które odbyło się po posiedzeniu, prof. Jerzy Lis, rektor AGH w Krakowie, został wybrany na przewodniczącego Rady IZTECH IV kadencji. Federację reprezentował I wiceprezes FSNT-NOT Kamil Wójcik.

30 września w Warszawie odbyło się VIII Forum Cyberbezpieczeństwa, podczas którego wręczono Nagrody Ministra Cyfryzacji. Spotkanie było okazją do uhonorowania osób zasłużonych dla rozwoju cyfryzacji i cyberbezpieczeństwa oraz wymiany doświadczeń dotyczących ochrony infrastruktury cyfrowej i przeciwdziałania współczesnym zagrożeniom. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli administracji publicznej, środowiska naukowego, biznesu oraz ekspertów zajmujących się bezpieczeństwem cyfrowym. Federację reprezentował I wiceprezes FSNT-NOT Kamil Wójcik oraz Jerzy Rożek, prezes WDT NOT.

1 października na Wydziale Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej zainaugurowano rok akademicki 2026/2027. Uroczystość podkreśliła znaczenie kształcenia przyszłych inżynierów i rozwijania badań naukowych w obszarze inżynierii lądowej. Federację reprezentowała Elżbieta Janiszewska Kuropatwa, sekretarz Komitetu Narodowego FSNT-NOT ds. Engineers Europe.

1 października Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie uroczyście rozpoczęła 76. rok akademicki, jednocześnie wieńcząc obchody 75-lecia swojego istnienia. Uroczystości przewodniczył rektor-komendant WAT gen. bryg. prof. dr hab. inż. Przemysław Wachulak. Ważnymi punktami programu były immatrykulacja studentów i doktorantów oraz wykład inauguracyjny polskiego astronauty dr. inż. Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego. Z ramienia Federacji w uroczystości uczestniczył prof. dr hab. inż. Dawid Myszka, wiceprezes FSNT-NOT.

2 października rozpoczął się rok akademicki 2026/2027 na Politechnice Lubelskiej. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz Uczelni, kadra naukowa, pracownicy oraz studenci. Rektor Politechniki Lubelskiej, prof. Zbigniew Pater, podkreślił znaczenie bezpieczeństwa studentów i pracowników oraz dalszego rozwoju Uczelni. Uroczystość była okazją do podsumowania dotychczasowych osiągnięć oraz wyznaczenia priorytetów w działalności naukowej i dydaktycznej. Federację reprezentował Janusz Kobylański, prezes NOT FSNT Rady w Lublinie.

2 października społeczność akademicka Politechniki Krakowskiej zainaugurowała nowy rok akademicki 2026/2027. Program obejmował przemówienie rektora prof. Andrzeja Szaraty, immatrykulację nowych studentów oraz wykład inauguracyjny Pawła Biela, członka zarządu NEWAG S.A. Wydarzenie podkreśliło znaczenie rozwoju badań naukowych, innowacji oraz współpracy uczelni z przemysłem. W uroczystości wziął udział Jacek Paś, wiceprezes FSNT-NOT.

3 października w Operze Krakowskiej odbyła się uroczysta Gala z okazji Dnia Budowlanych, zorganizowana przez Małopolską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa. Uroczystość była okazją do podkreślenia roli inżynierów w rozwoju infrastruktury i budownictwa oraz integracji środowiska zawodowego. Wieczór zwieńczył koncert artystów Opery Krakowskiej. Federację reprezentował Marek Siara, wiceprezes FSNT-NOT.

3 października rozpoczął się 108. rok akademicki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W wydarzeniu uczestniczył wicepremier i minister obrony narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz, który wygłosił wykład inauguracyjny pt. „Przemysł przyszłości: technologie dual-use – między gospodarką a obronnością". Uroczystość podkreśliła znaczenie badań naukowych, innowacji oraz współpracy nauki z przemysłem i sektorem obronnym. Z ramienia Federacji w inauguracji wziął udział Marek Siara, wiceprezes FSNT-NOT.

5 października Stefan Góralczyk, społeczny doradca prezes FSNT-NOT uczestniczył w Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych (OFOP). Spotkanie poświęcono sprawom organizacyjnym i formalnym związanym z funkcjonowaniem Federacji oraz dalszym kierunkom jej działalności. Zebranie stanowiło okazję do omówienia istotnych kwestii dotyczących współpracy organizacji pozarządowych i ich udziału w dialogu obywatelskim.

7 października odbyła się Gala 50-lecia Dni Nauki i Techniki, połączona z konferencją pt. „Przemysł miedziowy przyszłości – AI, Przemysł 5.0 i inteligentne technologie". Wydarzenie zorganizowały FSNT-NOT „Zagłębia Miedziowego" w Legnicy, Collegium Witelona Uczelnia Państwowa w Legnicy oraz Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Metali Nieżelaznych. W wydarzeniu uczestniczył Tadeusz Pawłowski, wiceprezes FSNT-NOT. (Więcej na str. 11).

7 października w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie miała miejsce inauguracja roku akademickiego 2026/2027, wpisująca się w obchody 210-lecia Uczelni. Po przemówieniu rektora prof. Michała Zasady odbyła się immatrykulacja studentów i doktorantów. Wykład inauguracyjny pt. „Nexus: gleba – woda – żywność – zdrowie w ujęciu ekonomii wartości" wygłosił prof. Jerzy Hausner. Uroczystość podkreśliła bogatą tradycję SGGW oraz znaczenie nauki dla zrównoważonego rozwoju i bezpieczeństwa żywnościowego. Federację reprezentował wiceprezes FSNT-NOT Dawid Myszka.

9 października wiceprezes FSNT-NOT Marek Siara uczestniczył w rozpoczęciu roku akademickiego 2026/2027 na Wydziale Metali Nieżelaznych AGH im. Stanisława Staszica w Krakowie. Wydarzenie było okazją do podkreślenia znaczenia kształcenia przyszłych inżynierów, rozwoju badań naukowych oraz współpracy środowiska akademickiego z przemysłem.

9 października Uniwersytet VIZJA w Warszawie uroczyście rozpoczął nowy rok akademicki 2026/2027. Wykład inauguracyjny prof. dr hab. Marioli Łaguny pt. „Szczęście – dobre życie? Czego możemy nauczyć się od psychologii" wprowadził uczestników w tematykę dobrostanu i jakości życia. W inaguracji uczestniczył wiceprezes FSNT-NOT Dawid Myszka.

12 października świętowano 75-lecie Wydziału Odlewnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Jubileusz podkreślił wieloletni wkład Wydziału w rozwój technologii odlewniczych, kształcenie wysoko wykwalifikowanych inżynierów oraz współpracę nauki z przemysłem. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz AGH, w tym rektor prof. Jerzy Lis i dziekan Wydziału prof. Marcin Górny, a także pracownicy naukowi,

studenci oraz zaproszeni goście ze środowiska naukowego i branży odlewniczej. Z ramienia Federacji w obchodach wziął udział Dawid Myszka, wiceprezes FSNT-NOT.

12-13 października w Pradze odbyło się spotkanie przedstawicieli FSNT-NOT i Stowarzyszenia Wspierania Techniki Polskiej (SWTP) z reprezentantami czeskiej organizacji ČSVTS. Szczególne zainteresowanie strony czeskiej wzbudziła inicjatywa Prize Charger, której celem jest motywowanie młodych ludzi do zdobywania wiedzy, rozwijania kompetencji i poznawania osiągnięć nauki oraz techniki. (Więcej na str. 9)

13 października miało miejsce kolejne zebranie Zespołu ds. Partnerstwa i Funduszy Europejskich działającego przy Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych (OFOP). Spotkanie poświęcono zagadnieniom związanym z udziałem organizacji pozarządowych w procesach konsultacyjnych oraz współpracy przy wdrażaniu funduszy europejskich. Omówiono kwestie dotyczące dialogu z instytucjami publicznymi i wzmacniania roli organizacji społecznych w realizacji programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Z ramienia FSNT-NOT w zebraniu uczestniczył Stefan Góralczyk, społeczny doradca Prezes FSNT-NOT.

13 października w Sejmie RP odbyła się uroczystość wręczenia nagród Głównego Inspektora Pracy im. Haliny Krahelskiej. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji państwowych oraz partnerów społecznych współpracujących z Państwową Inspekcją Pracy. Nagrody wręczyli marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty, Główny Inspektor Pracy Janusz Krasoń oraz przewodniczący Rady Ochrony Pracy Krzysztof Gadowski. Federację reprezentowała dr inż. Joanna Kamińska, przewodnicząca Komitetu Naukowo-Technicznego FSNT-NOT Ergonomii, Ochrony Pracy oraz Techniki w Medycynie.

15–16 października odbyły się w formule online posiedzenie Narodowego Forum Członków Engineers Europe oraz Zgromadzenie Ogólne Engineers Europe. Obrady stanowiły okazję do omówienia istotnych zagadnień dotyczących współpracy europejskiego środowiska inżynierskiego oraz aktualnych wyzwań stojących przed organizacją. W obu spotkaniach uczestniczył Kamil Wójcik, I Wiceprezes FSNT-NOT.

15–16 października Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych (OFOP) zorganizowała jubileusz X Ogólnopolskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych (OFIP). Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli organizacji pozarządowych i środowiska obywatelskiego, którzy wymienili się doświadczeniami oraz podjęli dyskusję na temat wyzwań stojących przed trzecim sektorem. Podkreślono znaczenie współpracy, dialogu obywatelskiego i zaangażowania społecznego w rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Z ramienia FSNT-NOT w wydarzeniu uczestniczył Stefan Góralczyk, społeczny doradca prezes FSNT-NOT.

19–20 października na Politechnice Poznańskiej odbyło się 5. Środkowoeuropejskie Forum Technologiczne – CETEF'26, zorganizowane przez FSNT-NOT, Polską Izbę Gospodarczą Zaawansowanych Technologii (IZTECH) i Politechnikę Poznańską pod patronatem Parlamentu Europejskiego. Gościem Forum, zaproszonym przez Federację, był Dirk G. Bochar, Sekretarz Generalny ENGINEERS EUROPE, który wziął udział w debacie poświęconej suwerenności technologicznej Europy i odbudowie europejskiego przemysłu high-tech. Debatę poprowadził prof. Jerzy Buzek, były premier RP i przewodniczący Parlamentu Europejskiego. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele FSNT-NOT, wiceprezesi Kamil Wójcik i Tadeusz Pawłowski oraz Janusz Kowalski, redaktor naczelny „Przeglądu Technicznego" oraz „Biuletynu Informacyjnego NOT".

20 października Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) zorganizowała w Politechnice Warszawskiej obchody Święta Polskich Innowacji. Wydarzenie połączyło Forum Przedsiębiorczości z Galą XXVII edycji Konkursu Polski Produkt Przyszłości, podczas której ogłoszono laureatów. Spotkanie zgromadziło przedsiębiorców, naukowców, inwestorów i twórców innowacji, stwarzając przestrzeń do wymiany doświadczeń oraz dyskusji o kierunkach rozwoju polskiej gospodarki. Uczestnicy mogli również zapoznać się z nowatorskimi rozwiązaniami zaprezentowanymi w Showroomie Innowacji. W wydarzeniu uczestniczył Stefan Góralczyk, społeczny doradca Prezes FSNT-NOT.

20 października prezes FSNT-NOT Ewa Mańkiewicz-Cudny uczestniczyła w uroczystej inauguracji XV Warszawskich Dni Techniki. Warszawskie Dni Techniki stanowią ważną inicjatywę popularyzującą wiedzę techniczną, przybliżającą młodzieży dorobek inżynierów i naukowców oraz inspirującą do podejmowania kształcenia na kierunkach technicznych. (Więcej na str. 16)

20 października Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) oraz Punkt Kontaktowy OECD zorganizowały konferencję pt. „Odpowiedzialny biznes dla konkurencyjnej i odpowiedzialnej gospodarki". Spotkanie poświęcono znaczeniu odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, przestrzeganiu zasad należytej staranności oraz uwzględnianiu aspektów społecznych i środowiskowych w strategiach przedsiębiorstw. Podczas konferencji podkreślono rolę odpowiedzialnego biznesu w budowaniu konkurencyjnej, zrównoważonej i odpornej gospodarki. Federację reprezentował Stefan Góralczyk, społeczny doradca prezes FSNT-NOT.

Dokończenie ze str. 1

Jubileusz 160-lecia *Przeglądu Technicznego*

Towarzystw Naukowych PAN, prof. dr hab. inż. Jerzy Barglik – Honorowy Prezes Akademii Inżynierskiej w Polsce, prof. dr hab. Elżbieta Mączyńska-Ziemacka – Honorowa Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, mgr inż. Piotr Sadowski – Prezes Związku Zawodowego Inżynierów i Techników. Obecni byli także przyjaciele i partnerzy Federacji SNT-NOT oraz jej władze, przedstawiciele wielu Stowarzyszeń NT, Terenowych Jednostek Organizacyjnych NOT, agend a także członkowie Klubu Złotego Inżyniera, wyłonieni w plebiscycie redakcji „Przeglądu Technicznego". Nie zabrakło również byłych redaktorów i autorów publikujących na łamach pisma oraz przedstawicieli wydawcy – Wydawnictwa SIGMA-NOT.

Jubileusz prowadził redaktor naczelny „Przeglądu Technicznego" Janusz M. Kowalski, który po przywitaniu gości i uczestników uroczystości poprosił o zabranie głosu Ewę Mańkiewicz-Cudny, prezes FSNT-NOT i przez 32 lata redaktor naczelną „Przeglądu Technicznego". Pani Prezes przedstawiła prezentację pokazującą historię pisma, jego twórców na tle zmian zachodzących w świecie techniki i roli pisma w budowie i odbudowie polskiej gospodarki, także ze wskazaniem przyszłości jubilata.

Uczestniczący w tym uroczystym spotkaniu goście, składając gratulacje i życzenia podkreślali wyjątkowość tego jubileuszu. Głos zabrali: wiceminister prof. Marek Gzik, prof. Mi-

oglądaj TV NOT – link dostępu na stronie enot.pl

chał Kleiber i dr Hubert Cichocki. Następnie mgr inż. Wiesław Kołodziejski, przedstawiciel dr Adama Struzika – Marszałka Województwa Mazowieckiego wręczył redakcji okolicznościowy dyplom, a mgr inż. Jerzy Kusak – prezes Stowarzyszenia Inżynierów Polskich w Niemczech przekazał specjalną statuę od polskich inżynierów z Niemiec. Z okazji jubileuszu redakcja otrzymała wiele listów gratulacyjnych, w tym list Krzysztofa Gawkowskiego, Wicepremiera, Ministra Cyfryzacji, który odczytał prowadzący uroczystość.

Jedną z misji pełnionych przez pismo jest edukacja, podnoszenie kultury i wiedzy technicznej. Z okazji jubileuszu grupie osób działających w inicjatywach, którym pismo patronuje, wręczono przyznane im na wniosek Zarządu Głównego FSNT-NOT Medale: Komisji Edukacji Narodowej. Otrzymali je: Żaneta Bąkowska – Prezes Regionalnej Rady FSNT-NOT w Szczecinie, Bogdan Bogdański – Przewodniczący Mazowieckiego Komitetu Okręgowego OWT, Magdalena Borek-Daruk – Prezes Wydawnictwa SIGMA-NOT, Bronisław Hynowski – Prezes Towarzystwa Kultury i Historii Techniki, Martyna Jachimowicz – Redaktor Prowadzący Wydawnictwa SIGMA-NOT, Wiesław Krzymień – wieloletni organizator Warszawskich Dni Techniki, Kazimierz Okraszewski – członek Jury konkursu „Młody Innowator", Krystyna Popiel – Wiceprezes Rady Regionalnej FSNT NOT w Słupsku, Barbara Świetlik – wieloletnia sekretarz Łódzkiego Komitetu Okręgowego OWT.

Medalem im. Feliksa Kucharzewskiego, patrona polskiego piśmiennictwa technicznego, uhonorowano Janusza M. Kowalskiego, obecnego, 34 redaktora naczelnego „Przeglądu Technicznego". Natomiast z inicjatywy Wydawnictwa SIGMA NOT wręczono Złote Pióro długoletniej naczelnej, prezes Ewie Mańkiewicz-Cudny.

Na zakończenie oficjalnej części uroczyście otwarto wystawę jubileuszową autorstwa Marii Pul, dokumentującą na 20 planszach historię pisma, ukazaną z lekkim przymrużeniem oka, co ilustrowały grafiki Waldemara Rukścia. Wystawa pokazuje dorobek pisma oraz rolę, jaką odgrywało w dokumentowaniu rozwoju techniki i upowszechnianiu osiągnięć polskich inżynierów. Przecięcia wstęgi dokonali wspólnie Jolanta Hibner – Senator RP, prof. Marek Gzik – Sekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ewa Mańkiewicz-Cudny – Prezes FSNT-NOT i Janusz Kowalski – Redaktor naczelny „Przeglądu Technicznego", zachęcając do obejrzenia wystawy, w której historia spotyka się z teraźniejszością.

Po tym wydarzeniu na salę wjechał jubileuszowy tort i wzniesiono toast za 160 lat „Przeglądu Technicznego", za jego twórców, redaktorów, autorów i czytelników, a także za kolejne pokolenia inżynierów, naukowców i wynalazców.

KOMITETY I KOMISJE

Komitet N-T FSNT-NOT Gospodarki Energetycznej

Odbyło się posiedzenie plenarne Komitetu Naukowo-Technicznego FSNT-NOT Gospodarki Energetycznej (28.09.2026). Spotkanie otworzył i prowadził Przewodniczący Komitetu – dr hab. inż. Artur Kozłowski. Po powitaniu zebranych odniósł się do działań podejmowanych w ramach swojej działalności zawodowej i organizacyjnej. Krótkie słowo w imieniu Zarządu Głównego FSNT-NOT wygłosił Marek Siara – Wiceprezes ZG FSNT-NOT. Przedstawił kierunki działań władz Federacji w odniesieniu do działalności Komitetu Gospodarki Energetycznej. Poinformował, że w listopadzie br. w Krakowie odbędzie się IV Kongres Energetyki Rozproszonej. Hasłem tegorocznej edycji Kongresu będzie „Energia w działaniu. Lokalnie, bezpiecznie, suwerennie". Wskazał na konieczność włączenia się Komitetu w organizację tego Kongresu w charakterze współorganizatora. Podkreślił zasadność kontynuowania corocznych konferencji proponując, aby wydarzenie w 2027 r. dotyczyło odnawialnych źródeł energii (OZE).

Następnie dokonano wyboru Prezydium Komitetu i omówiono zaproponowany przez Przewodniczącego ramowy plan pracy Komitetu w kadencji 2025–2029. Przedstawiony plan zostanie uzupełniony o propozycje tematów zgłoszone przez członków Komitetu.

Komisja Etyki Ruchu Stowarzyszeniowego FSNT-NOT

Odbyło się drugie posiedzenie plenarne Komisji Etyki Ruchu Stowarzyszeniowego FSNT-NOT w kadencji 2025–2029, prowadzone w trybie online pod przewodnictwem Jerzego Klimczaka (7.09.2026).

Jednym z punktów obrad były dodatkowe wybory uzupełniające do Prezydium Komisji Etyki Ruchu Stowarzyszeniowego FSNT-NOT. Jednogłośnie zaakceptowano kandydaturę Dariusza Flaka z Polskiego Stowarzyszenia Rzeczoznawców i Biegłych Sądowych (PSRiBS), rzeczoznawcy i biegłego sądowego w dziedzinie budownictwa, a także członka Komisji Etyki Polskiej Izby Budownictwa.

Komisja zajęła się również sprawą Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów (SPWiR), dotyczącą wniosku Zarządu Głównego FSNT-NOT o wykluczenie Stowarzyszenia z FSNT-NOT w związku z zaległościami w opłacaniu składek członkowskich (Statut FSNT-NOT, § 19 ust. 3). W toku wyjaśnień Prezes SPWiR prof. dr hab. inż. Michał Szota poinformował o trudnej sytuacji finansowej Stowarzyszenia i złożył rezygnację Stowarzyszenia z członkostwa w Federacji. Działania przewodniczącego Komisji Jerzego Klimczaka przyczyniły się do niekonfliktowego zakończenia sprawy. Za zaangażowanie w jej rozwiązanie Przewodniczący Komisji otrzymał podziękowanie od Prezes FSNT-NOT Ewy Mańkiewicz Cudny. Po zapoznaniu się z przebiegiem sprawy członkowie Komisji postanowili skierować odpowiedź do Przewodniczącego Rady Krajowej FSNT-NOT Piotra Szymczaka.

Głównym tematem posiedzenia były dalsze prace nad projektem dokumentu „Zasady Etycznego postępowania Inżynierów i Techników FSNT-NOT" (edycja nr 15 z 14.10.2025), opracowanym przez Komisję Etyki w poprzedniej kadencji. Członkowie Komisji przeanalizowali treść dokumentu, wprowadzając jedynie niewielkie korekty stylistyczne. Uznano, że wypracowana wersja jest gotowa do ponownego skierowania do stowarzyszeń naukowo-technicznych (SNT) i terenowych jednostek organizacyjnych (TJO) zrzeszonych w FSNT-NOT w celu przeprowadzenia końcowych konsultacji i uzyskania akceptacji. Termin przekazania stanowisk i ewentualnych uwag ustalono na 31 stycznia 2027 r.

Komisja ds. Młodzieży FSNT– NOT

Pierwsze w nowej kadencji posiedzenie Komisji ds. Młodzieży FSNT-NOT przeprowadzono w formule hybrydowej (17.09.2026). Zebranie otworzył Adam Szymański – Przewodniczący Komisji. Ustępujący Przewodniczący Komisji dr hab. inż. Dawid Myszka, obecnie Wiceprezes FSNT-NOT podsumował główne założenia programowe działalności Komisji podkreślając, że znaczna część wyznaczonych celów została pomyślnie zrealizowana. W dalszej części posiedzenia ukonstytuowało się Prezydium Komisji. Następnie Przewodniczący przedstawił propozycję planu działania Komisji na lata 2025–2029. Poinformował również o inicjatywie Państwowej Inspekcji Pracy pn „Parlament Przyszłości – Młodzi w Sejmie". Adresatami projektu są osoby w wieku 18-26 lat wchodzący na rynek pracy. Komisja ds. Młodzieży FSNT-NOT zaproszona została do współpracy, jako partner z którym dotychczas prowadzona była współpraca w różnych obszarach działalności. Nabór chętnych do programu odbędzie się poprzez bezpośrednią wysyłkę pism do stowarzyszeń NT. Postanowiono, że do zgłoszonych osób do projektu wysłane zostaną ankiety, na postawie których zostanie dokonany wybór kandydatów. Kończąc spotkanie Przewodniczący podziękował zebranym za udział w spotkaniu.

Komisja Ochrony Środowiska FSNT-NOT

30 września odbyło się wyjazdowe posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska FSNT-NOT, zorganizowane w Miejskim Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Koninie. Tematem spotkania była „Gospodarka odpadami w subregionie konińskim oraz transformacja energetyczna Wielkopolski Wschodniej po zakończeniu eksploatacji złóż węgla brunatnego".

Posiedzenie rozpoczęło się od powitania uczestników przez gospodarzy spotkania – Henryka Drzewieckiego, Prezesa MZGOK Sp. z o.o. i Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, Zbigniewa Bajcara, Prezesa Rady FSNT-NOT oraz Elżbietę Streker-Dembińską, Przewodniczącą Komisji Ochrony Środowiska FSNT-NOT oraz Honorową Prezes Rady FSNT-NOT w Koninie. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele stowarzyszeń naukowo-technicznych zrzeszonych w FSNT-NOT, członkowie Zarządu Rady FSNT-NOT w Koninie oraz osoby zaangażowane w działania na rzecz ochrony środowiska i rozwoju regionu. Spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń i rozmowy o wyzwaniach związanych m.in. z ochroną środowiska, bioróżnorodnością, zielenią oraz transformacją energetyczną Wielkopolski Wschodniej.

Pierwsza część posiedzenia poświęcona była gospodarce odpadami w subregionie konińskim. Przedstawiono system zagospodarowania odpadów z 36 miast i gmin oraz rozwiązania stosowane przez MZGOK Sp. z o.o. w Koninie. Podczas posiedzenia wręczono również odznaki „Ambasador Środowiska", przyznawane osobom szczególnie zaangażowanym w działania na rzecz ochrony środowiska. Następnie uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia zakładu i zapoznania się z funkcjonowaniem poszczególnych instalacji oraz stosowanymi rozwiązaniami technologicznymi.

Podczas wizyty uczestnicy mogli zapoznać się z zaawansowanymi węzłami technologicznymi i urządzeniami tworzącymi ciąg termicznego przekształcania odpadów. Kolejnym tematem była transformacja energetyczna Wielkopolski Wschodniej. Maciej Sytek, Prezes Agencji Rozwoju Regionalnego w Koninie przedstawił zagadnienia związane z przemianami zachodzącymi w regionie po zakończeniu eksploatacji złóż węgla brunatnego. Uzupełnieniem tej części spotkania była prezentacja Klastra Energii „Zielona Energia Konin", przedstawiona przez jego koordynatora Macieja Dąbrowskiego.

Istotnym elementem programu była wizyta na terenach pokopalnianych, podczas której uczestnicy zapoznali się z przykładami zagospodarowania oraz rekultywacji terenów związanych z działalnością górniczą. W ramach wizyty, przy udziale przedstawiciela Fundacji „Dolores", przedstawiono zabytkową koparkę Dolores w gminie Kleczew oraz udano się na taras widokowy nad zalewaną odkrywką Jóźwin. Wizyta była okazją do bezpośredniego poznania skali zmian zachodzących na terenach pokopalnianych oraz wyzwań związanych z ich przywracaniem do nowych funkcji po zakończeniu działalności wydobywczej.

Komisja Wyróżnień FSNT-NOT

W Warszawskim Domu Technika odbyło się posiedzenia plenarne Komisji Wyróżnień FSNT-NOT pod przewodnictwem – dr. inż. Dariusza Raczkowskiego (13.10.2026). W pierwszej części spotkania dokonano oceny wniosków o przyznanie diamentowych odznak honorowych NOT. Pozytywnie zaopiniowano 14 wniosków złożonych przez SNT i TJO. Ponadto Komisja pozytywnie zaopiniowała 2 wnioski o nadanie Medalu im. inż. Piotra Stanisława Drzewieckiego oraz 1 wniosek o nadanie Medalu im. Feliksa Kucharzewskiego. Pozytywną rekomendację Komisji uzyskały również 2 wnioski o nadanie tytułu ,,Zasłużony Senior NOT".

Bezpośrednio po posiedzeniu plenarnym, odbyło się posiedzenie Prezydium Komisji Wyróżnień FSNT-NOT poświęcone ocenie wniosków o złote i srebrne odznaki honorowe NOT. Do Komisji wpłynęły 22 wnioski: 6 o przyznanie złotych honorowych odznak NOT oraz 16 o przyznanie srebrnych. Członkowie Prezydium Komisji rekomendowali Zarządowi Głównemu FSNT-NOT 22 wnioski.

oglądaj TV NOT – link dostępu na stronie enot.pl

STOWARZYSZENIA NAUKOWO-TECHNICZNE

Sesja Szkół im. Ignacego Łukasiewicza

Szkoła Podstawowa w Krośnicach w woj. dolnośląskim była gospodarzem XVI Sesji Szkół im. Ignacego Łukasiewicza (17-19.09.2026). Przedsięwzięcie to wpisuje się w działalność Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego (SITPNiG) organizacji wyrosłej z łukasiewiczowskiej idei łączącej działania na rzecz użyteczności społecznej i zrównoważonego rozwoju kraju z wyzwaniami transformacji energetycznej.

Miejsce Sesji miało przekaz symboliczny. Z jednej strony chronione obszary Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy, z drugiej – nowoczesna infrastruktura podziemnego magazynu gazu ziemnego. Spotkanie na styku natury i technologii korespondowało z hasłem Sesji pn. „Dziedzictwo, które napędza przyszłość" i było urzeczywistnieniem idei I. Łukasiewicza. Ten wizjoner i pionier polskiego przemysłu naftowo-gazowniczego przez całe życie był wierny przekonaniu, że innowacje technologiczne i surowce energetyczne mają służyć społeczeństwu oraz budować jego dobrobyt. Było również okazją pokazania, że rozwój nie musi odbywać się kosztem środowiska, a odpowiedzialność za warunki życia powinna iść w parze z naturą.

Udział w sesji wzięło ponad 70 osób z całej Polski. Organizatorzy stanęli na wysokości zadania, dzięki czemu spotkanie miało niepowtarzalną atmosferę. Podziw budziła wystawa prac konkursowych uczniów (w tym lamp naftowych), ekspozycja dzieł lokalnych artystów oraz aranżacja przestrzeni na potrzeby Sesji. Organizacja tak dużego przedsięwzięcia była możliwa dzięki wsparciu Fundacji ORLEN im. Ignacego Łukasiewicza. Do powodzenia Sesji wkład wniosło również Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego w Bóbrce. Program spotkania był niezwykle napięty. Po uroczystym otwarciu i części oficjalnej odbyły się prezentacje szkół. Gdy zapłonęła symboliczna Lampa Łukasiewicza, przyszedł czas na konkurs wiedzy. Rywalizacja odbywała się w dwóch kategoriach: uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Konkurs skupiał się na historii przemysłu naftowego w Polsce i postaci I. Łukasiewicza. Dotyczył także podstaw współczesnego rynku energii, ze szczególnym uwzględnieniem innowacji technologicznych, wyzwań transformacji energetycznej, odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz dekarbonizacji.

Poziom tegorocznych zmagań był bardzo wyrównany. Pierwsze miejsce w kategorii szkół ponadpodstawowych zajęli uczniowie z Zespołu Szkół nr 1 w Gorlicach, drugie miejsce przypadło Zespołowi Szkół Centrum Edukacji w Płocku, a na trzecim stopniu podium stanął Zespół Szkół Naftowo-Gazowniczych w Krośnie. Wśród szkół podstawowych w ścisłej czołówce znalazły się placówki z Krosna Odrzańskiego, Strachociny, Kobylanki i Humnisk.

Po emocjach konkursowych przyszedł czas na wycieczkę krajoznawczą, a wieczorem nocne zwiedzanie pałacu w Goszczu połączone z edukacyjną grą terenową. Sesję zakończyło podsumowanie konkursu, wręczenie nagród i przekazanie symbolicznej lampy naftowej I. Łukasiewicza, która symbolizuje partnerską współpracę, wiedzę oraz młodzieńczą pasję do zmian. Przypomina, że prawdziwym światłem każdej epoki są ludzie gotowi zmieniać świat na lepsze. Lampa trafiła do Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w Czarnej Górnej, która będzie się gospodarzem Sesji Szkół w 2028 r.

Kolejne spotkanie inżynierów odlewników

W Karpaczu odbyło się XXXV Sympozjum Naukowo-Techniczne pod hasłem „Nauka – Osiągnięcia – Technika 2026", zorganizowane przez Zarząd Oddziału Dolnośląskiego Stowarzyszenia Technicznego Odlewników Polskich (STOP) oraz Katedrę Inżynierii Elementów Lekkich, Odlewnictwa i Automatyki Wydziału Mechanicznego Politechniki Wrocławskiej (25-26.09.2026).

Spotkanie stanowiło okazję do wymiany wiedzy i doświadczeń oraz prezentacji najnowszych osiągnięć naukowych i technologicznych w dziedzinie odlewnictwa, inżynierii materiałowej i nowoczesnych procesów wytwarzania.

W programie znalazły się referaty poświęcone m.in. innowacyjnym materiałom dla medycyny, w tym porowatym strukturom przeznaczonym na implanty i implantom ze stopów magnezu, poprawie efektywności produkcji odlewniczej, właściwościom mechanicznym i korozyjnym kompozytów, a także nowoczesnym technologiom wytwarzania odlewów. Uczestnicy przedstawili również zagadnienia dotyczące wykorzystania modeli drukowanych w technologii 3D, kształtowania mikrostruktury żeliwa oraz wpływu składu i struktury kompozytów na ich właściwości użytkowe.

Sympozjum „Nauka – Osiągnięcia – Technika" potwierdziło znaczenie współpracy środowiska naukowego i technicznego w poszukiwaniu nowych rozwiązań dla przemysłu i stworzyło przestrzeń do dyskusji nad rozwojem technologii odlewniczych, doskonaleniem procesów produkcyjnych oraz praktycznym wykorzystaniem wyników badań naukowych.

Krok w stronę umiędzynarodowienia

W czeskiej Pradze odbyło się spotkanie Stowarzyszenia Wspierania Techniki Polskiej (SWTP) z reprezentantami czeskiej organizacji ČSVTS. Stronę polską reprezentowali: Anna Zielińska – Wiceprzewodnicząca Komitetu Głównego Prize Charger i Kamil Wójcik – I Wiceprezes FSNT-NOT, prezes SWTP. Głównym tematem spotkania była wymiana doświadczeń dotyczących działań podejmowanych na rzecz młodzieży, szczególnie w obszarze edukacji, nauki, techniki i innowacyjności. Przedstawiciele strony czeskiej zaprezentowali swoje inicjatywy, w tym przedsięwzięcie zbliżone charakterem do polskiego konkursu „Młody Innowator".

Strona polska zaprezentowała projekt Prize Charger. Przedstawiono nie tylko organizację przedsięwzięcia, ale jego filozofię i długofalowe cele podkreślając, że Prize Charger to znacznie więcej niż olimpiada czy konkurs wiedzy. Rywalizacja jest jedynie narzędziem służącym motywowania młodych ludzi do zdobywania wiedzy, rozwijania zainteresowań i nieustannego samodoskonalenia. Najważniejszymi założeniami projektu jest:

Edukacja przed rywalizacją – najpierw udostępnianie materiałów edukacyjnych, a później sprawdzenie zdobytej wiedzy; Powszechna dostępność – docieranie do młodzieży niezależnie od miejsca zamieszkania czy dotychczasowych osiągnięć; Motywacja do samorozwoju – sukcesem nie jest wyłonienie laureatów, lecz zachęcenie uczestników do nauki; Łączenie edukacji z gospodarką – praktyczne pokazywanie znaczenia wiedzy oraz osiągnięć naukowców i inżynierów; Promowanie regionów – każda edycja prezentuje inny region, jego wartości, osiągnięcia i potencjał.

Pokazano znaczenie Prize Charger dla przyszłości całej Europy, zwracając uwagę, że chcąc aby nasze państwa i Unia Europejska liczyły się w przyszłości, należy inwestować w wiedzę i kompetencje społeczeństw. Europa konkuruje z USA i Chinami i jej przyszła pozycja gospodarcza i technologiczna będzie zależeć od tego, jak dobrze przygotujemy młode pokolenia do wyzwań kolejnych dekad. Idea Prize Charger powinna być rozwijana w kolejnych państwach Unii Europejskiej. Każdy kraj mógłby realizować własne edycje, prezentować swój potencjał naukowy i gospodarczy, a jednocześnie uczestniczyć we wspólnym europejskim przedsięwzięciu służącym edukacji młodzieży.

Po prezentacji rozpoczęła się intensywna dyskusja. Czesi zadawali wiele szczegółowych pytań. Ich reakcje pokazały, że dostrzegają ogrom przedsięwzięcia. Szczególnie mocno podkreślono warunki powodzenia takiego przedsięwzięcia. Pierwszym jest lider – pasjonat, który wierzy w sens projektu, potrafi przekonać innych, zbudować zespół i konsekwentnie prowadzić. Drugim jest wiara, że jesteśmy w stanie tego dokonać. Przy takiej skali przedsięwzięcia bardzo łatwo uznać, że zadanie przekracza nasze możliwości. Tymczasem najważniejsze jest podjęcie decyzji, zbudowanie zespołu i konsekwentne rozwiązywanie kolejnych problemów.

Czesi byli pod bardzo dużym wrażeniem Prize Charger. Zastanawiają się, jak doprowadzić do realizacji przedsięwzięcia u siebie. Strona polska zadeklarowała wsparcie przy organizacji pierwszej edycji w Czechach – zarówno poprzez przekazanie doświadczeń, jak i pomoc merytoryczną, organizacyjną oraz techniczną.

Spotkanie pokazało, że stworzyliśmy w Polsce przedsięwzięcie, które wzbudza zainteresowanie za granicą i może stanowić inspirację dla innych krajów. Głównym celem nie jest samo umiędzynarodowienie konkursu. Chcemy budować wspólną kulturę zdobywania wiedzy i samodoskonalenia, ponieważ to mądre, ambitne i dobrze wykształcone społeczeństwa będą fundamentem przyszłej siły Unii Europejskiej.

Wycieczka techniczna Koła „Nauka”

W ramach corocznie organizowanego przez Koło „Nauka” wyjazdu technicznego, członkowie Wielkopolskiego Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego odwiedzili firmę rodzinną KOS Korund w Kole (10.09.2026). Założyciel i prezes Zarządu Firmy inż. Robert Andre, przybliżył uczestnikom wycieczki historię przedsiębiorstwa, założonego 40 lat temu, z gruntowną przebudową w 1989 r., kiedy powstała nowoczesna hala o pow. 1000 m^2. Wygląd zewnętrzny, ogrom produkcji i doskonała organizacja pracy zrobiły na uczestnikach duże wrażenie. Następnie zapoznano się z wytwarzaniem profesjonalnych wyrobów i narzędzi ściernych dla ponad 800 odbiorców z różnych branż i sektorów przemysłu. Firma zatrudniająca około 200 pracowników wytwarza blisko 100 typów ściernic o najwyższych standardach i certyfikatach jakości ze spoiwem żywicznym i ceramicznym, eksportowanych i cenionych w wielu krajach Europy.

Następnym punktem programu wycieczki było obejrzenie bogatej pod względem wzornictwa wystawy ceramiki kolskiej i włocławskiej mieszczącej się w ratuszu w Kole. Obejrzano bogatą wzorniczo ceramikę kolską i włocławską z okresu działania Zakładów w latach 1942-2000, mieszczącą się w ratuszu, a także ceramikę i kolekcję fotografii górskiej Mieczysława Karłowicza zgromadzoną w Muzeum Technik Ceramicznych.

Korzystając z okazji omówiono harmonogram przygotowań do Walnego Zgromadzenia Członków Oddziału w grudniu br. W drodze powrotnej odwiedzono Sanktuarium Najświętszej Maryi Panny i Św. Michała z XVIII w. w Lądzie n/Wartą.

Spotkanie w makroregionie SIMP

W Bielsku-Białej odbyło się posiedzenie Rady Makroregionu Polski Południowo-Wschodniej połączone z obchodami jubileuszu 90-leciamiejscowego Oddziału SIMP (2-3.10.2026). W jego skład wchodzą Oddziały z: Rzeszowa, Krakowa, Tarnowa, Starachowic, Gorlic, Bielska-Białej, Lublina, Kielc, Gliwic, Sanoka i Stalowej Woli, a w tym roku dołączył Oddział z Katowic.

Posiedzenie otworzył i przywitał przybyłych Grzegorz Telok, prezes Oddziału. W spotkaniu uczestniczyli członkowie Zarządu Głównego SIMP, z prezesem prof. Tomaszem Chmielewskim na czele. Przedstawiono kierunki rozwoju współpracy pomiędzy oddziałami, ze szczególnym uwzględnieniem działalności szkoleniowej, pozyskiwania finansowania zewnętrznego, budowania partnerstw instytucjonalnych oraz zwiększania udziału SIMP w przedsięwzięciach gospodarczych i edukacyjnych. Po dyskusji, w której przedstawiono krótkie informacje o działalności poszczególnych Oddziałów, wybrano nowy Zarząd Rady na lata 2026 -2030.

Uroczyście przebiegła też Gala Jubileuszowa 90-lecia Oddziału SIMP w Bielsku – Białej. Życzenia złożyli Prezydent miasta, Starosta oraz wielu zaproszonych gości. Wręczono odznaczenia stowarzyszeniowe wyróżniającym się członkom Oddziału, któremu nadano imię Kazimierza Rajzera. Dodatkową atrakcją było wystąpienie zespołu artystycznego, lampka szampana, 100 lat i okolicznościowy tort. Następnego dnia uczestnicy zwiedzili muzeum FIATA 126.

Inżynieria Środowiska dla bezpieczeństwa

Oddział Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych (PZITS) w Opolu oraz Opolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa (OOIIB) zorganizowały Konferencję Naukowo – Techniczną pn. „Inżynieria Środowiska dla bezpieczeństwa i odporności infrastruktury – energia, budowle ochronne, gospodarowanie wodami opadowymi” (24-25.09.2026). Patronat Honorowy nad konferencją sprawowali: Monika Jurek – Wojewodzina Opolska, Szymon Ogłaza – Marszałek

oglądaj TV NOT – link dostępu na stronie enot.pl

Województwa Opolskiego i Henryka Lakwa – Starosta Opolski. Konferencja była podzielona na trzy sesje. Pierwsza poświęcona była transformacji energetycznej: zasobom, nośnikom energii, jej magazynowaniu i paliwom przyszłości. Sesję zamknął dyskusyjny panel ekspercki z udziałem prelegentów i zaproszonych gości. Sesja druga koncentrowała się na bezpieczeństwie fizycznym ludności i obronności. Podczas debaty omówiono otoczenie prawne, warunki techniczne, instalacje oraz obowiązki samorządów terytorialnych w zakresie ochrony mieszkańców. Drugi dzień konferencji poświęcony był zrównoważonemu zagospodarowaniu wód opadowych. W tym technologiom, finansowaniu i zielono – błękitnej infrastrukturze.

Na zakończenie konferencji podjęto próbę podsumowania i sformułowano wnioski. Dla zrównoważonego zapewnienia niezawodności systemów bezpieczeństwa, rozumianych jako bezpieczeństwo energetyczne, ochrona ludności i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody; konieczna jest synergia. Rozwiązania techniczne są na wysokim poziomie i są doskonalone. Wyzwania stanowi otoczenie formalno-prawne i źródła finansowania, a barierą wejścia jest świadomość i opór społeczny. Konferencja była udaną próbą zaakcentowania istotnej roli współdziałania jej uczestników oraz połączenia przedstawicieli tych wszystkich obszarów.

TERENOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

Dni Nauki i Techniki w Zagłębiu Miedziowym

W Collegium Witelona – Uczelni Państwowej w Legnicy odbyły się jubileuszowe 50 Dni Nauki i Techniki „Zagłębia Miedziowego", połączone z konferencją naukowo-techniczną pt. „Przemysł miedziowy przyszłości – AI, Przemysł 5.0 i inteligentne technologie" (7.10.2026).

Organizatorem wydarzenia była Rada FSNT-NOT „Zagłębia Miedziowego", wspólnie z Collegium Witelona w Legnicy oraz Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Metali Nieżelaznych (SITMN). Partnerem wydarzenia był Związek Pracodawców Polska Miedź, a patronat objęli KGHM Polska Miedź S.A., Prezydent Miasta Legnicy oraz Zarząd Główny FSNT-NOT w Warszawie.

Jubileusz zgromadził przedstawicieli nauki, techniki, przemysłu i organizacji naukowo-technicznych. Był okazją do podsumowania pięćdziesięciu lat tradycji, uhonorowania twórców innowacyjnych rozwiązań oraz rozmowy o kierunkach rozwoju nowoczesnego przemysłu. Szczególne podziękowania za wieloletnią działalność otrzymał Stanisław Downorowicz, Honorowy Prezes Rady FSNT-NOT „Zagłębia Miedziowego".

Ważnym punktem uroczystości było uhonorowanie laureatów XIX edycji konkursu „Młody Innowator", promującego kreatywność, pomysłowość i pasje techniczne młodego pokolenia. Podczas gali wręczono również nagrody w konkursie „Mistrz Techniki NOT 2025". W kategorii prac dyplomowych tytuł Mistrza otrzymała praca Ingi Kotowicz pt. „Logistyka napraw wagonów towarowych na przykładzie przedsiębiorstwa Tabor Dębica sp. z o.o." oraz Arlety Piwnickiej pt. „Analiza przyczyn i skutków powstawania wad w procesie kucia matrycowego". Wicemistrzem został Piotr Bocian za pracę dotyczącą zarządzania ryzykiem w łańcuchach dostaw branży automotive.

W kategorii rozwiązań technicznych tytuł Mistrza zdobyła Mine Master Sp. z o.o. za projekt „Samojezdny Wóz Kotwiący Roof Master 1.7KA z automatyczną wieżyczką kotwiącą z magazynkiem kotew". Nagrodzone projekty pokazały, że rozwój techniki wymaga zarówno kreatywności młodych twórców, jak i doświadczenia przedsiębiorstw wdrażających praktyczne, innowacyjne rozwiązania. Szczególnym akcentem jubileuszu było przyznanie honorowych wyróżnień „Mistrz Nauki i Techniki", podkreślających wkład przedsiębiorstw i instytucji w rozwój techniki oraz innowacyjności.

Integralną częścią obchodów była konferencja poświęcona przyszłości przemysłu miedziowego w kontekście rozwoju sztucznej inteligencji, cyfryzacji i inteligentnych technologii. Wystąpienia pokazały, że przyszłość przemysłu będzie w coraz większym stopniu zależeć od efektywnego wykorzystania sztucznej inteligencji, cyfryzacji procesów i wdrażania nowoczesnych technologii. Równie istotne pozostają rozwój kompetencji pracowników oraz współpraca przedsiębiorstw ze środowiskiem naukowym i inżynierskim. Jubileuszowe 50. Dni Nauki i Techniki „Zagłębia Miedziowego" połączyły wieloletnią tradycję z prezentacją współczesnych osiągnięć inżynierskich i perspektyw rozwoju technologicznego.

Fedrują na Górnym Śląsku

Sporo wydarzeń działo się w stowarzyszeniach zrzeszonych w Śląskiej Radzie FSNT-NOT w Katowicach. Na Zamku w Rydzynie odbyły się uroczyste obchody 90-lecia Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich (SIMP) Katowice (13-14.09.2026). Natomiast 80 lat działalności na rzecz środowiska górniczego, rozwoju technologii wydobywczych oraz integracji kadry inżynieryjno-technicznej podsumował Oddział Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa (SITG) w Katowicach.

Z kolei 11 września br. odbyło się spotkanie integracyjne Katowickiego Oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Sanitarnych (PZITS). Spotkanie było okazją do wręczenia legitymacji i odznak PZITS nowoprzyjętym członkom. Prezes Śląskiej Rady FSNT-NOT dr hab. inż. Artur Kozłowski wręczył odznaczenia honorowe NOT osobom wyróżnionym za zaangażowanie w działalność statutową oraz wkład w rozwój stowarzyszenia. Diamentową Odznakę Honorową NOT – najwyższe odznaczenie organizacji – otrzymał Z-ca Prezesa Katowickiego Oddziału PZITS Michał Janota, Złotą Honorową Odznaką NOT uhonorowano Ewę Dworską Prezes Oddziału, a Srebrną Odznakę Honorową NOT, przyznaną pośmiertnie Florianowi Piechurskiemu odebrała żona zmarłego Alina Piechurska. .

Odbyło się również zebranie Zarządu Oddziału Zagłębia Węglowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP). Przeanalizowano realizację bieżących zadań organizacyjnych oraz ustalono harmonogram przedsięwzięć na kolejny okres sprawozdawczy. Uhonorowana została Teresa Machoń, Wiceprezes i Skarbnik Oddziału. Prezes Oddziału Mariusz Sartowicz odczytał listy gratulacyjne z podziękowaniami za aktywne działanie w poprzedniej kadencji oraz za zaangażowanie się w działalność w Zarządzie Głównym.

Z kolei pod koniec października w Starochorzowskim Domu Kultury odbyły się XLV Dni Techniki Chorzowa, organizowane przez Śląską Radę FSNT-NOT w Katowicach. To wyjątkowe

wydarzenie od dekad przyciąga inżynierów, pasjonatów nowoczesnych rozwiązań, przedstawicieli świata nauki oraz lokalnego biznesu, tworząc przestrzeń do inspirujących dyskusji o historii i przyszłości innowacji w naszym regionie. W tym roku tematyka spotkania skoncentrowała się wokół: wodoru, hutnictwa oraz historii miasta i regionu.

Geodezyjny środek Tarnowa

Tarnowskie Koło Stowarzyszenia Geodetów Polskich (SGP) obchodziło jubileusz – 20 lat działalności, integracji środowiska geodezyjnego oraz nieustannego rozwoju technologicznego. Uroczystość połączono z obchodami Dnia Geodety, dzięki czemu wydarzenie stało się nie tylko okazją do wspomnień, lecz także do odkrywania miasta w zupełnie nowy sposób (19.09.2026)..

Oficjalna część jubileuszu odbyła się w siedzibie Domu Technika NOT w Tarnowie. Wspominano początki Koła, jego dorobek oraz osoby, które przez dwie dekady budowały siłę lokalnego środowiska geodezyjnego. Wśród gości znaleźli się m.in. Starosta Tarnowski Jacek Hudyma, Prezydent Tarnowa Jakub Kwaśny, Zastępca Prezydenta Maciej Włodek, przedstawiciele SGP Tarnów, Pasażu Odkryć oraz liczni sympatycy geodezji. Prezes Rady FSNT-NOT w Tarnowie Renata Łabędź podkreśliła znaczenie geodezji dla rozwoju infrastruktury i przestrzeni miejskiej. W geście uznania wręczyła Marcinowi Kulasowi, Prezesowi Koła symboliczny kompas – znak kierunku, pasji i nieustannego wyznaczania nowych punktów na mapie miasta.

Po części oficjalnej uczestnicy wyruszyli na spacer, aby dotrzeć do miejsca, które od teraz ma szczególne znaczenie – geodezyjnego środka Tarnowa. Punkt o współrzędnych: 50°01’27,997″ N / 20°58’23,958″ E został oznaczony eleganckim granitowym słupem ustawionym na skwerze przy ulicy Brandstaettera. To symboliczny „pępek Tarnowa”, czyli centroid miasta – punkt idealnej równowagi geometrycznej, wyliczony na podstawie granic administracyjnych.

Jubileuszowi towarzyszy również wystawa w Pasażu Odkryć, prezentująca zabytkowy sprzęt pomiarowy, historyczne mapy Tarnowa oraz dokumenty związane z pracą geodetów. Ekspozycja ma charakter edukacyjny. Jej celem jest popularyzacja geodezji wśród młodzieży.

Koleżeńskie spotkanie Gdańska i Konina

Członkowie Rady FSNT-NOT oraz członkowie Komisji Rewizyjnej w Koninie uczestniczyli w wyjazdowym posiedzeniu, które odbyło się w Gdańsku (9–11.10.2026). Spotkanie rozpoczęło się od wizyty w Domu Technika NOT w Gdańsku. Na uczestników czekała prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec-Pietrenko, Prezes Pomorskiej Rady FSNT-NOT w Gdańsku wraz z członkami zarządu oraz mgr Waldemarem C. Zielińskim, Dyrektorem Biura. Spotkanie było okazją do przedstawienia zakresu działalności poszczególnych Rad. Przedstawiciele Rady w Gdańsku przedstawili historię Domu Technika, który znajduje się w otoczeniu przepięknej scenerii Starego Miasta Gdańsk, nieopodal historycznego Wielkiego Młyna oraz XIV-wiecznego kościoła Św. Katarzyny. Na zakończenie, przed budynkiem, wykonano wspólne pamiątkowe zdjęcie. Podczas spotkania zobowiązano się do dalszej współpracy i wymiany doświadczeń.

Wyjazdowe posiedzenie było okazją do zwiedzenia Gdańskiego Starego Miasta i podziwiania bogatej historii i pięknej architektury. Zwrócono szczególną uwagę na połączenie przepięknych zabytków z nowymi budynkami i urządzeniami technicznymi.

Podczas posiedzenia członkowie Rady FSNT-NOT w Koninie podjęli decyzje o ustanowieniu odznaki „Przyjaciel NOT”.

Wyjazdowe posiedzenie było także okazją do lepszego poznania działalności stowarzyszeń tworzących Federację SNT-NOT.

Rendez-vous z technicznym dinozaurem

Dzięki uprzejmości Fundacji Dolores, przedstawiciele Rady Regionalnej FSNT-NOT w Koninie mieli okazję wraz z rodzinami uczestniczyć w wyjątkowym spotkaniu poświęconym historii górnictwa, techniki i przemysłowego dziedzictwa Wielkopolski Wschodniej (22.08.2026).

Podczas spotkania gospodarze przybliżyli historię Kopalni Węgla Brunatnego „Konin”, opowiedzieli o pracy górników oraz o maszynach, które przez lata tworzyły przemysłowy krajobraz. Nie zabrakło okazji, by zobaczyć z bliska gigantyczną koparkę Dolores – wyjątkowego świadka przemysłowej historii regionu. Dolores to nie tylko ogromna maszyna. To niezwykłe świadectwo myśli technicznej i rozwoju technologii, a także ważna część przemysłowej historii Wielkopolski Wschodniej. Warto ją ocalić, aby kolejne pokolenia mogły zobaczyć, jak wyglądała technika, która przez lata była siłą napędową regionu.

Dlatego z uznaniem odnosimy się do działań Fundacji Dolores, zmierzających do zachowania koparki oraz stworzenia wokół niej przestrzeni o charakterze edukacyjnym i muzealnym. Planowana przestrzeń może w przyszłości pozwolić na poznanie całego procesu wydobycia węgla brunatnego – od uwarunkowań geologicznych, poprzez technologie wydobycia, aż po rolę, jaką odgrywały w nim wielkogabarytowe maszyny, takie jak Dolores.

FSNT NOT w Koninie przyjęła stanowisko wyrażające poparcie dla działań na rzecz ocalenia tego wyjątkowego dziedzictwa technicznego, kulturowego i społecznego. Jesteśmy przekonani, że połączenie wiedzy i doświadczenia środowiska inżynierów i techników z pasją osób zaangażowanych w ratowanie Dolores stworzy przestrzeń do kolejnych wspólnych działań. Bo historia techniki to nie tylko przeszłość – to także wiedza, inspiracja i lekcja dla przyszłych pokoleń.

Była to niezwykle ciekawa podróż przez historię techniki, ale również okazja do rozmów, wspomnień i wymiany doświadczeń.

W 200. rocznicę śmierci Stanisława Staszica

Pod pomnikiem Stanisława Staszica w Kielcach odbyła się uroczystość upamiętniająca 200. rocznicę śmierci tego wybitnego uczonego, działacza społecznego i pioniera rozwoju polskiej nauki i techniki (13.10.2026). Wydarzenie połączono z uroczystym ponownym oddaniem odnowionego pomnika mieszkańcom Kielc.

oglądaj TV NOT – link dostępu na stronie enot.pl

W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele Rady FSNT-NOT w Kielcach, którzy złożyli wiązankę kwiatów, oddając hołd Stanisławowi Staszicowi i jego zasługom dla rozwoju nauki, edukacji oraz polskiej myśli technicznej. Pamięć o Stanisławie Staszicu pozostaje ważnym elementem naszego dziedzictwa i inspiracją dla kolejnych pokoleń inżynierów, naukowców i pasjonatów techniki.

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

Aktywna jesień seniorów w Słupsku

Pracowita była jesień członków stowarzyszeń zrzeszonych w Radzie Regionalnej FSNT-NOT w Słupsku. Kontynuowano projekt „Integracja" finansowany z budżetu Samorządu Województwa Pomorskiego. W jego ramach zorganizowano wycieczkę integracyjną do Wielkopolski dla seniorów z pow. słupskiego i lęborskiego. Zwiedzano ciekawe miejsca i muzea w Poznaniu, uczestniczono w warsztatach robienia rogali świętomarcińskich poświadczone certyfikatem tej umiejętności. Zwiedzono pałace i zamki w Kórniku, Rogalinie i Puszczykowie z magicznym Muzeum Arkadego Fiedlera. W Słupsku zakończono uroczyście rozgrywki brydżowe o Puchar Prezesa NOT, a w Lęborku odbyło się spotkanie z kol. Piotrem Gawłem, Prezesem RR FSNT-NOT w Słupsku na temat bezpieczeństwa przy urządzeniach elektroenergetycznych. Przystąpiono do konkursu Aktywni Seniorzy „ASY" ogłoszonego przez Wojewodę Pomorskiego, który został wygrany z projektem pt. "Aktywni, ciekawi, razem" integrującym słupszczan i lęborczan. Dalsza część jesieni i zima szykują się dla seniorów również pracowicie.

WYDARZENIA

Bezpieczne Praktyki i Środowisko oraz Bezpieczna Praca i Środowisko

W Warszawskim Domu Technika NOT odbyło się spotkanie poświęcone podsumowaniu ubiegłorocznej oraz omówieniu tegorocznych programów „Bezpieczne Praktyki i Środowisko" oraz „Bezpieczna Praca i Środowisko" (8.10.2026).

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji partnerskich, w tym: Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Straży Pożarnej, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Urzędu Dozoru Technicznego, Wyższego Urzędu Górniczego, Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowego Instytutu Badawczego (NASK), Firmy Inżynierskiej ASKET oraz Centrum Wsparcia Biznesu NOT. W ubiegłym roku zmieniono formułę spotkań, wyodrębniając część tematyczną poświęconą bezpośrednio obsłudze urządzeń technicznych. W szkoleniach uczestniczyli uczniowie, studenci oraz pracownicy zakładów pracy z całej Polski. Zgłoszenia odbywały się za pośrednictwem strony internetowej www.bezpiecznepraktyki.pl. Uczestnicy otrzymywali świadectwa potwierdzające udział w szkoleniach. Wzięło w nich udział ok. 6 tys. osób. W 2026 r. realizowane są programy: „Bezpieczne Praktyki i Środowisko" – skierowany do uczniów szkół średnich i studentów i „Bezpieczna Praca i Środowisko" – skierowany do młodych pracowników. Podczas dyskusji poświęconej ocenie dotychczasowych działań oraz propozycjom rozszerzenia tematyki szkoleń zaproponowano przygotowanie szkoleń w ramach programu „Bezpieczne Praktyki i Środowisko" w języku angielskim i ukraińskim. Uczestnicy spotkania potwierdzili potrzebę takiej inicjatywy, wskazując na rosnącą liczbę cudzoziemców uczących się w polskich szkołach, studiujących na polskich uczelniach oraz podejmujących pracę w Polsce.

Łączy nas kształcenie zawodowe

„Przyszłość kształcenia zawodowego. Czy sztuczna inteligencja tworzy nową elitę profesjonalistów?" było tematem przewodnim konferencji z cyklu „Łączy nas kształcenie zawodowe" (29.09.2026). To była 11. konferencja organizowana wspólnie przez Związek Rzemiosła Polskiego (ZRP) i Federację SNT-NOT. W tym roku do organizatorów dołączył Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego (ZZDZ). Wydarzenie odbyło się w sali im. Jana Kilińskiego w siedzibie ZRP, pod Patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Cyfryzacji.

Konferencję otworzył i gości powitał prof. dr hab. Jan Klimek, prezes ZRP. Następnie głos zabrał dr hab. inż. Włodzimierz Adamski, wiceprezes Zarządu Głównego FSNT-NOT, a po nim pan Rafał Górecki, prezes Zarządu Głównego ZZDZ. Zebranych powitali również pan Karol Czerwiec, doradca w Gabinecie Politycznym Ministra Cyfryzacji Śląska, Wicekurator Oświaty pani Elżbieta Modrzewska oraz Dyrektor Generalna ZRP dr Sabina Klimek.

Merytoryczną część konferencji poprzedziło uroczyste podpisanie porozumień o współpracy pomiędzy ZRP i FSNT-NOT oraz ZZDZ i FSNT-NOT.

Jako pierwsi wystąpili eksperci, którzy dokonali wprowadzenia w tematykę konferencji. Z ramienia Federacji SNT-NOT z tematem pn „Jak używać AI do nauki zawodów" wystąpił pan Mateusz Borończyk, nauczyciel w Technikum Mechatronicznym im. Piotra St. Drzewieckiego w Warszawie.

Po wystąpieniach ekspertów odbyły się dwa panele dyskusyjne. Pierwszy pt. „Wykorzystanie sztucznej inteligencji w kształceniu branżowym" i drugi, pt. „Praktyczne umiejętności – globalne możliwości". Warto podkreślić, że drugi panel prowadził ekspert Komitetu Naukowo-Technicznego FSNT-NOT Doskonalenia Kadr Technicznych dr inż. Sławomir Olszowski (na zdjęciu pierwszy z lewej). Oba panele spotkały się z żywym zainteresowaniem uczestników konferencji, o czym świadczyły pytania do panelistów i wypowiedzi w szerokiej dyskusji obejmującej zagadnienia kształcenia zawodowego, polskiej gospodarki i przedsiębiorczości, wpływu AI na społeczeństwo oraz sposobu, w jaki ją postrzegamy.

100-lecie mostu inż. Rudolfa Modrzejewskiego

W 2026 r. minęło 250 lat od uzyskania niepodległości przez Stany Zjednoczone Ameryki, a w lipcu przypadło stulecie wybudowania Benjamin Franklin Bridge w Filadelfii. Mostu, którego głównym konstruktorem był Polak inż. Rudolf Modrzejewski wraz z firmą Modjeski and Masters (M&M). Właścicielem mostu jest Delaware River Port Authority (DRPA). Rada Polskich Inżynierów w Ameryce Północnej dołączyła do uroczystości, żeby uczcić obie okrągłe rocznice (11.07.2026).

Program składał się z dwóch części, pierwsza organizowana przez DRPA, a druga przez Radę. Most został zamknięty dla ruchu kołowego na kilka godzin. Tuż obok wjazdu na most, w siedzibie DRPA, zgromadziły się tysiące mieszkańców Pensylwanii i New Jersey. Przemówienia wygłosili burmistrzowie miast Philadelphia oraz Camden.

Druga część uroczystości była organizowana przez Radę Polskich Inżynierów w Ameryce Północnej, w historycznym budynku w sercu Filadelfii. Udział wzięli przedstawiciele środowiska naukowo-technicznego w Polsce. Był prof. Krzysztof Jóźwik, rektor Politechniki Łódzkiej, prof. Adam Woźniak, prorektor Politechniki Warszawskiej, prof. Wojciech Franus, prorektor Politechniki Lubelskiej, prof. Maria Kaszyńska, przewodnicząca PZITB oraz przewodnicząca Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz prof. Andrzej S. Nowak, Prezes Rady Polskich Inżynierów w Ameryce Północnej. Licznie reprezentowana była firma M&M założona przez Rudolfa Modrzejewskiego, z prezesem Michaelem Brattem i wiceprezesem dr. Tomem Murphym. Był również prawnuk Modrzejewskiego, Ralph Pattison Modjeski, który podarował firmie M&M popiersie swojego pradziadka.

W programie były krótkie prezentacje na temat Rudolfa Modrzejewskiego, jak również jego mamy Heleny Modrzejewskiej, słynnej polskiej i amerykańskiej aktorki. Odbył się również pokaz fragmentu filmu o R. Modrzejewskim „Bridging Urban America", wyprodukowanego przez Barbarę Myszyńską. W prezentacji dotyczącej 250-lecia USA przypomniano rolę generała inżyniera Tadeusza Kościuszki w uzyskaniu niepodległości, jak również inż. Kazimierza Gzowskiego, powstańca listopadowego, który walnie przyczynił się do rozwoju prowincji Ontario w Kanadzie. Uczestnicy uroczystości otrzymali wspaniałą książkę o Modrzejewskim i jego mostach „Artist in Concrete and Steel", napisaną przez dr inż. Jana Płachtę.

W skład Komitetu Organizacyjnego uroczystości wchodzili: przewodnicząca – prof. Aleksandra Radlińska z Penn State University, Monika Sampanis, Mirosław Niedziński, Urszula Kułakowska oraz śp. dr Janusz Romański.

WSPOMNIENIA

Tadeusz Franaszek
1930 – 2026

Prezes Honorowy Stowarzyszenia Odlewników Polskich (STOP), do którego wstąpił w 1951 r. Trzynasty prezes STOP (2011 – 2023). Wcześniej Sekretarz generalny STOP w latach 1987–2011. Redaktor naczelny „Przeglądu Odlewnictwa".

Urodził się w Krakowie. Tam rozpoczął naukę w Państwowej Szkole Górniczo-Hutniczej, a dyplom technika-odlewnika otrzymał w Państwowym Liceum Mechanicznym II stopnia. Następnie rozpoczął studia na Wydziale Metalurgicznym i Wydziale Technologii i Mechanizacji Odlewnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

W 1951 r. rozpoczął pracę w Instytucie Odlewnictwa, z którego przeszedł do Centralnego Biura Konstrukcyjnego Maszyn i Urządzeń Odlewniczych (późniejszy „Prodlew"), przechodząc do stanowiska dyrektora naczelnego. Opracowywał wiele konstrukcji maszyn i urządzeń odlewniczych, z których większość stanowiła podstawowy program produkcyjny tworzonej wówczas bazy produkcyjnej maszyn i urządzeń odlewniczych.

W latach 1959–1961 był głównym projektantem prowadzącym rozbudowę odlewni w Stoczni Gdańskiej pod program silników okrętowych. W latach 1960–1978 w „Prodlew" brał udział w pracach nad urządzeniami, które otrzymały 7 patentów, w tym również za granicą. Przejmował dla odlewnictwa Krakowską Wytwórnię Sygnałów Kolejowych „FAMO", a także „Dozamet" Nowa Sól i „Pemod" Myślenice.

Był uczestnikiem, jako delegat STOP, trzynastu światowych kongresów odlewnictwa oraz Forów Technicznych WFO. Brał udział we wdrażaniu przez NOT w Polsce procedur nadawania tytułów euroinżyniera i specjalizacji techników. Był autorem i współautorem kilkunastu publikacji technicznych oraz referatów technicznych wygłoszonych na konferencjach w Polsce i za granicą. Otrzymał wiele nagród, w tym zespołową I i II stopnia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego, prezesa ZG STOP oraz NOT w Krakowie. Był członkiem Akademii Inżynierskiej w Polsce, członkiem założycielem Towarzystwa Konsultantów Polskich.

Za swoją działalność został odznaczony: Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Honorową Odznaką STOP z Rubinem, Srebrną, Złotą i Diamentową Honorową Odznaką NOT i wieloma innymi medalami i wyróżnieniami, w tym tytułem „Złotego Inżyniera" „Przeglądu Technicznego".

oglądaj TV NOT – link dostępu na stronie enot.pl

„PACHNĄCA” WYSTAWA W ŁAZIENKACH KRÓLEWSKICH

Na kilka dni w sierpniu Stara Oranżeria w Łazienkach Królewskich zamieniła się w królestwo róż. Tysiące kwiatów, wyjątkowe kompozycje florystyczne, piękno i zapach róż oraz niezwykła atmosfera sprawiły, że wernisaż 42. Królewskiej Wystawy Róż Royal Rose 2026 był wyjątkowym spotkaniem miłośników sztuki florystycznej, ogrodnictwa, kultury i piękna.

Na wystawę, której współautorem były koleżanki i koledzy ze Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Ogrodnictwa (SITO) zaprosiły wspólnie dr Marianna Otmianowska, Dyrektorka Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie oraz Elżbieta Kosydar, Prezes Zarządu Głównego SITO.

Przybyło około 400 gości. Wśród nich znaleźli się przedstawiciele świata kultury, sztuki, ogrodnictwa, instytucji publicznych, mediów oraz osoby związane z florystyką i hodowlą róż. Byliśmy i my, przedstawiciele FSNT-NOT.

Royal Rose to nie tylko wystawa kwiatów. To spotkanie tradycji, sztuki florystycznej, historii i współczesnego spojrzenia na królową kwiatów. Tegoroczna edycja po raz kolejny pokazała, że róże potrafią połączyć ludzi, zachwycić różnorodnością i stworzyć przestrzeń do wyjątkowych spotkań.

Róże od kilkudziesięciu wystawców były prezentowane w bukietach według różnych odmian. Część z nich wzięła udział w konkursie na najpiękniejszą różę. Wystawie towarzyszyły pokazy organizowane przez mistrzów florystyki oraz kiermasz róż.

Szkoda, że zdjęcia z galerii, które pokazują piękno eksponowanych kwiatów i bukietów nie oddają ich zapachu. Jak też żal, że z uwagi na nietrwałość kwiatów wystawa trwała krótko, ledwie trzy dni.

Pod niezmiennym hasłem „Warszawa – Technika wczoraj, dziś, jutro” odbyły się 15 Warszawskie Dni Techniki (20-26.10.2026). Organizatorem wydarzenia był ich inicjator – Oddział Warszawski SIMP i Rada Stołeczna NOT. Patronat Honorowy nad Dniami objęli Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy i Prezes FSNT-NOT.

Tradycyjnie Dni rozpoczęła sesja inauguracyjna w Warszawskim Domu Technika NOT, którą prowadził Sylwester Staniszewski, prezes OW SIMP. Po powitaniu gości i uczestników sesji, głównie uczniów szkół stołecznych, ale także seniorów ruchu stowarzyszeniowego, wystąpienie wygłosiła Ewa Mankiewicz-Cudny, Prezes FSNT-NOT. Wystąpił również prof. Paweł Soroka, koordynator Polskiego Lobby Przemysłowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego.

W części seminaryjnej wysłuchano referatów: „Doskonalenie techniki jazdy jako jeden z istotnych aspektów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na Mazowszu” i „Kolej dużych prędkości”.

Następnie z koncertem „Młodzież dla młodzieży” wystąpiła najlepsza młodzieżowa orkiestra dęta na Mazowszu z Pionek (na zdjęciu poniżej). Po niej odbył się pokaz „Nie daj się iluzji”. Sesję inauguracyjną zakończyło losowanie upominków.

W kolejnych dniach, dzięki partnerom i sponsorom wydarzenia, jego uczestniczy mieli okazję zwiedzić: dyspozytornię stacyjną stacji metra C14 Stadion Narodowy; w Politechnice Warszawskiej nowoczesne laboratoria Wydziałów Mechanicznego Technologicznego, Inżynierii Materiałowej, Samochodowego i Maszyn Roboczych oraz Mechanicznego Energetyki i Lotnictwa, w tym symulator samolotu Boeing 737; Hangar lotniczy Wydziału Mechatroniki, Uzbrojenia i Lotnictwa WAT; a także poznać nowoczesne samochody (JAC).

BIULETYN INFORMACYJNY
redaguje: Janusz M. Kowalski przy współpracy Biura FSNT-NOT i Wydawnictwa SIGMA-NOT.
adres do korespondencji: 00-043 Warszawa, ul. Czackiego 3/5,
e-mail: sekretariat@not.org.pl, tel.: 22 250-22-22
druk: Drukarnia Wydawnictwa SIGMA-NOT Sp. z o.o., 00-595 Warszawa, ul. Ks. J. Popiełuszki 21